

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. liepos 20 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukaviniienės, Artūro Driuko ir Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas), susipažinusi su 2023 m. liepos 12 d. paduotu **ieškovo SIA „Agro Trans A“** skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. balandžio 13 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Ieškovas SIA „Agro Trans A“ padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. balandžio 13 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės Latvijos bendrovės SIA „Agro Trans A“ ieškinį atsakovams P. Z., R. Z., N. Z.-V. R. dėl dovanojimo sutarties pripažinimo negaliojančia bei restitucijos taikymo.

Kasacinis skundas grindžiamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovas kasaciniame skunde nurodo, kad pirmosios instancijos teismas sprendimą atmesti ieškinį priėmė remdamasis vien tik trumpomis ir kategoriškomis išvadomis, jog ieškovas byloje neįrodė jokių ieškinio tenkinimui reikšmingų aplinkybių. Apeliacinės instancijos teismas, netenkindamas apeliacinio skundo, nutartį grindė tokiomis pat nepagrįstomis išvadomis, prielaidomis. Ieškovas paaiškina, kad atsakovo P. Z. nesąžiningai veiksmai pasireiškė ypač specifiniais, iš anksto gerai suplanuotais nesąžiningais veiksmais. Ieškovo manymu, atsakovo P. Z. nesąžiningumas prasidėjo nuo 2011 m. liepos 19 d. sprendimo Nr. 19-07/11 dėl pelno paskirstymo priėmimo, kuriuo jis neteisėtai paskirstė SIA „AP Group LTD“ pelną, tam, kad sau neteisėtai išmokėtų 116 521,61 Eur dividendų sumą. Vėlesni atsakovo P. Z. ir jo sutuoktinės R. Z. veiksmai, t. y. iš karto po 2011 m. liepos 19 d. sprendimo Nr. 19-07/11 priėmimo ginčo 2011 m. rugpjūčio 9 d. dovanojimo sutarties sudarymas su dukra (atsakove N. Z.-V. R.) tik patvirtina ir įrodo atsakovo nesąžiningumą. Ieškovas nurodo, kad Latvijos teismas konstatavo, jog P. Z. žinojo, kad SIA „AP Group LTD“ finansinė situacija buvo bloga, tačiau vis tiek priėmė žalą sukėlusį sprendimą dėl pelno paskirstymo. Taigi, tokiais savo veiksmais atsakovas P. Z. pasitelkęs artimuosius atsakovę R. Z. ir atsakovę N. Z.-V. R., pažeidė kreditorių teises.

Ieškovas kasaciniame skunde taip pat nurodo, kad priešingai nei sprendė teismas neatlygintinio sandorio sudarymo atveju sąžiningumas ar nesąžiningumas nėra įrodinėjimo dalykas (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.66 straipsnio 2 dalis).

Ieškovas pažymi, kad ginčijamos 2011 m. rugpjūčio 9 d. dovanojimo sutarties sudarymas nebuvo privalomas. Būdamas sąžiningas atsakovas P. Z. nebūtų sudaręs 2011 m. rugpjūčio 9 d. dovanojimo sutarties iš karto po 2011 m. liepos 19 d. sprendimo Nr. 19-07/11 dėl pelno paskirstymo priėmimo, kuriuo jis neteisėtai paskirstė SIA „AP Group LTD“ pelną. Privalomumas sudaryti ginčijamą 2011 m. rugpjūčio 9 d. dovanojimo sutartį nebuvo nei nenustatytas, nei įrodytas jokiais leistinomis įrodinėjimo priemonėmis, tačiau žemesnės instancijos teismas į tai neatsižvelgė.

Ieškovas nurodo, kad atsakovas P. Z. į bylą nepateikė jokių neginčytinų įrodymų, kad po 2011 m. rugpjūčio 9 d. ginčo dovanojimo sutarties sudarymo jis netapo nemokus, neturėjo skolų, kad turėjo kitą turtą, ar santaupas, ir (ar) pakankamas lėšas, iš kurių būtų galima atsiskaityti su kreditoriais. Ieškovo vertinimu, teismų nurodyti argumentai apie tai, kad atsakovas P. Z., po ginčijamo dovanojimo sandorio sudarymo nebuvo nemokus, nes gavo 60 000 Eur už parduotą dukros butą ir jam buvo pervesti dividendai pagal SIA „AP Group LTD“ sprendimą dėl pelno paskirstymo, iš esmės yra teisiskai ydingi. Byloje nustatyta, kad sprendimas, kurio pagrindu atsakovui P. Z. buvo išmokėti dividendai, buvo pripažintas neteisėtu, todėl negalima gauti dividendų laikyti teisėtai gautomis pajamomis. Atsakovo P. Z. iš dukros gauta 60 000 Eur suma yra laikytina atsakovo P. Z. įsipareigojimus didinančia suma, nes ši suma tik padidino jo įsipareigojimus (jis įgijo prievolę dukros atžvilgiu). Pats atsakovas P. Z. bylos nagrinėjimo metu nurodė, kad siekdamas atsiskaityti už gautą piniginę sumą (t. y. 60 000 Eur), jis padovanojo namą dukrai. Dėl to darytina išvada, kad jis siekdamas atsiskaityti su kreditoriumi, ir žinodamas, kad priėmė neteisėtą sprendimą išmokėti dividendus, ne tik, kad buvo nemokus, bet ir suteikė pirmenybę kitam kreditoriui, perleisdamas savo turtą dukrai.

Ieškovas taip pat nurodo, kad teismai ieškovo advokatą nepagrįstai sutapatino su pačiu ieškovu, t. y. proceso šalimi. Apeliacinės instancijos teismo išvada, kad byloje yra užfiksuota, jog ieškovo advokatas domėjosi atsakovo turto nereškia, kad advokatas veikė kaip kreditorius. Vieši registrai buvo patikrinti tik siekiant suteikti ieškoviui teises paslaugas, kurių jis prašė. Byloje neginčytinai nustatyta, kad ieškovas apie kreditoriaus teises pažeidžiantį sandorį sužinojo tik 2022 m. vasario 25 d., kai objektyviai gavo iš VĮ „Registru centras“ dokumentus patvirtinančius turto įsigijimą ir dovanojimo sandorio sudarymą.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Pažymėtina, kad kasaciniame skunde nepakanka nurodyti tik byloje keliamą teisės klausimą, tačiau yra reikalinga pagrįsti ypatingą jo svarbą vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl jame nurodytų teisės normų pažeidimo, turintys esminę reikšmę vienodam teisės

aiškinimui ir taikymui, bei nukrypimo nuo kasacinio teismo praktikos.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai). Kasacinį skundą atsisakius priimti, grąžintinas už jį sumokėtas žyminis mokestis (CPK 87 straipsnio 1 dalies 3 punktas, 5 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti advokatų profesinei bendrijai „Noilex“, j. a. k. 304443423, 2318 (dviejų tūkstančių aštuoniolikos) Eur žyminį mokestį, sumokėtą 2023 m. liepos 12 d. Luminor banko mokėjimo nurodymu Nr. 767.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Alė Bukaviniene

Artūras Driukas

Virgilijus Grabinskas